

Stand van zaken IPO-projecten 2006-2010

► Interprovinciale projecten externe veiligheid

Interprovinciale projecten externe veiligheid

Na de vuurwerkcramp in Enschede heeft de overheid haar veiligheidsbeleid drastisch bijgesteld. Met de inwerkingtreding van het Besluit Externe Veiligheid Inrichtingen in 2004 is een eerste wettelijke basis gelegd voor het ontwikkelen van beleid over externe veiligheid (EV). Inmiddels hebben provincies en gemeenten al een aantal gezamenlijke externe veiligheidsprojecten opgepakt en uitgevoerd. Deze zijn begin 2006 afgerond.

Ook in de periode 2006-2010 wordt een interprovinciaal externe veiligheid-programma uitgevoerd. Bij het interprovinciaal uitvoeringsprogramma in de periode 2006 tot 2010 ligt de nadruk op:

- Opbouwen en borgen van deskundigheid en kennis;
- Uniformiteit waar dat meerwaarde heeft;
- Verbetering van effectiviteit en efficiency.

In deze folder kunt u lezen met welke projecten de provincies zich gezamenlijk bezighouden in de periode 2006 tot 2010 en hoe de stand van zaken eind 2006 is.

Wilt u meer weten over deze gezamenlijke projecten? Mail dan naar risico@pzh.nl.

Resultaten IPO-projecten 2004-2005

- ♦ Wegwijzer risicocommunicatie deel I en II;
- ♦ Wegwijzer EV in de Wm-vergunning;
- ♦ BEVI veiligheidscontour;
- ♦ Handleiding beleidsvisie externe veiligheid.

Deze producten zijn te vinden op www.relevant.nl.

Indicatoren geven inzicht in voortgang en kwaliteit uitvoeringsprogramma

Voortgang project op de voet gevolgd

Jaarlijks worden de provinciale uitvoeringsprogramma's externe veiligheid geactualiseerd. In die uitvoeringsprogramma's zijn zowel projecten als activiteiten opgenomen. In 2010 moeten de projecten zijn afgerond. Dan moeten ze voldoen aan de einddoelstellingen die voor de betreffende menukaartonderdelen zijn geformuleerd. In de aanloop naar dat jaartal willen provincies weten of een project op schema loopt. Of ze in 2010 de doelstelling gemakkelijk halen of dat ze er een schepje bovenop moeten doen. Een uniform, voor alle provincies toepasbaar, monitorrapportagesysteem kan antwoord op die vragen geven. Het project Ontwikkeling Indicatoren zorgt voor de ontwikkeling van zo'n systeem.

Doel

Op een eenduidige wijze de voortgang van elk project in de provinciale uitvoeringsprogramma's monitoren om de vinger goed aan de pols te houden. Dit alles met als einddoel de kwaliteit van de externe veiligheid te verbeteren en te borgen.

Doelgroep

Alle overheden die te maken hebben met uitvoering van het externe veiligheidsbeleid.

Stand van zaken

Eind 2006 is een set met uniforme indicatoren ontwikkeld. Proces- en effectindicatoren leveren informatie op waarmee de voortgang en kwaliteit van de uitvoeringsprogramma's externe veiligheid inzichtelijk en beheersbaar worden. Het nieuwe systeem is opgesteld aan de hand van de menukaartonderdelen en ingedeeld naar de verschillende overheden, provincies, regionale diensten en gemeenten. Een kleurcodering geeft aan wat de stand van zaken is en of de einddoelstellingen worden gehaald. In de provincies Zuid-Holland, Gelderland en Friesland zijn in het najaar van 2006 pilots gehouden met conceptindicatoren. Tegelijkertijd zijn in die provincies nulmetingen gehouden.

Vervolg

De set uniforme indicatoren wordt begin 2007 aangeboden aan de provincies. De provincies krijgen de aanbeveling de monitoring periodiek te herhalen.

Project Kennisbank bundelt informatie

Over externe veiligheid is op veel verschillende plekken veel informatie te vinden. De kennisbank externe veiligheid bundelt deze gegevens. De Kennisbank is een centraal punt, waar alle informatie over externe veiligheid digitaal is samengebracht. De Kennisbank is te vinden op www.relevant.nl en is een onderdeel van 'Relevant, netwerk externe veiligheid'.

Doel

Het bundelen van kennis en informatie, zodat die onder externe veiligheid professionals kan worden gedeeld. Dit centrale informatiepunt draagt bij aan verdere professionalisering van het vakgebied.

Doelgroep

Alle overheidsprofessionals die bij de uitoefening van hun vak te maken hebben met externe veiligheid, zoals medewerkers op het gebied van milieu, ruimtelijke ordening, rampenbestrijding, verkeer en vervoer en (risico)communicatie. Ook voor adviesbureaus die overheden adviseren en bijvoorbeeld milieucoördinatoren van grote chemische bedrijven kan de informatie op de website interessant zijn.

Stand van zaken

Tijdens het eerste landelijke congres 'Ruimte voor Veiligheid?' op 12 december 2006 is www.relevant.nl live gegaan. Het is een voor iedereen vrij toegankelijke website met een totaal overzicht van het externe veiligheid-werkveld. De site geeft een overzicht van de belangrijkste wet- en regelgeving die van toepassing is voor externe veiligheid en geeft informatie over de uitvoeringspraktijk en over de resultaten van de provinciale uitvoeringsprogramma's externe veiligheid. De informatie is overzichtelijk ingedeeld in thema's, zoals Vervoer gevaarlijke stoffen, Groepsrisico en Saneren. Ook zijn er links opgenomen naar externe sites en externe documenten. Geïnteresseerden kunnen zich abonneren op een nieuwsbrief, die aangeeft welke onderwerpen nieuw zijn.

Vervolg

In eerste instantie is de Kennisbank aanbodgericht. In de komende jaren zal ook vraaggerichte informatie worden opgenomen. De site biedt de mogelijkheid op (praktijk)informatie te reageren en is daarmee een interactief medium met gelegenheid voor discussie.

Leren van elkaar

Relevant knoopt kennisnetwerken aan elkaar in kennistafels

In de afgelopen jaren is er veel nieuw beleid op het gebied van externe veiligheid ontwikkeld. En het beleidsveld blijft in beweging. Voor overheidsmedewerkers die in hun werk te maken hebben met externe veiligheid is het belangrijk om van alle ontwikkelingen op de hoogte te zijn. Daarom zorgt het project Relevant, kennisnetwerk externe veiligheid voor een overkoepelend kennisnetwerk. Door kennisdeling ontstaan vernieuwende inzichten en ideeën over de uitvoering van externe veiligheidstaken. Het Kennisnetwerk omvat een digitale Kennisbank (www.relevant.nl), Kennistafels en een jaarcongres.

Doel

Kennis delen en van elkaar leren. Hierdoor is de externe veiligheidsprofessional (nog) beter in staat externe veiligheidsbeleid te ontwikkelen en gericht uit te voeren.

Doelgroep

Alle overheidsprofessionals die bij de uitoefening van hun vak te maken hebben met het externe veiligheidsbeleid, onder wie medewerkers op het gebied van milieu, ruimtelijke ordening, rampenbestrijding, verkeer en vervoer en (risico)communicatie.

Stand van zaken

Op 12 december 2006 is een landelijk congres 'Ruimte voor Veiligheid?' gehouden voor ambtenaren met als werkveld ruimtelijke ordening, externe veiligheid en brandweer. Dit congres is niet eenmalig; het krijgt jaarlijks een vervolg. Om te zorgen voor een goede en gedegen input voor zowel de website als toekomstige congressen, worden zogenoemde Kennistafels ingesteld. Dit zijn groepen van zes tot acht personen die deskundig zijn op een bepaald gebied (zoals buisleidingen, groepsrisico of risicocommunicatie) en afkomstig uit het hele land. Zij leveren informatie aan voor de Kennisbank en brengen beleid en praktijk bij elkaar. Daarnaast kunnen kennistafels ook andere doelen hebben. Ze kunnen bijvoorbeeld voor hun onderwerp als platform fungeren voor gemeenten die worstelen met vragen daarover.

Vervolg

Begin 2007 gaan de Kennistafels Buisleidingen, Scholing, Risicocommunicatie en Groepsrisico van start. Het aantal Kennistafels wordt geleidelijk aan uitgebreid. Naar verwachting zijn het er in de loop van 2008 circa twaalf.

Metten is weten door project Kentallen

Ken je benodigde middelen met kentallen

▶ De Rijksoverheid stelt tot het jaar 2010 jaarlijks miljoenen euro's subsidie beschikbaar aan de provincies voor het ontwikkelen en uitvoeren van externe veiligheidsbeleid. Het is van groot belang dat er ook na 2010 voldoende mensen en financiële middelen zijn om dit externe veiligheidsbeleid uit te blijven voeren. Dat kan alleen wanneer er een goed beeld is van hoeveel geld en mankracht nodig zijn om de externe veiligheidstaken goed te blijven voortzetten. Het project Kentallen ziet er op toe dat die gegevens boven tafel komen. Betrouwbare kentallen zorgen ervoor dat provincies de externe veiligheidsprojecten gericht kunnen blijven sturen en ontwikkelen. Ook zorgen ze ervoor dat provincies, gemeenten en diensten onderling met elkaar kunnen worden vergeleken.

Doel

Verkrijgen van vergelijkbare, betrouwbare en representatieve gegevens over de totstandkoming van externe veiligheidsproducten.

Doelgroep

Alle decentrale overheden die zich bezighouden met externe veiligheidstaken.

Stand van zaken

Er worden audits gehouden om te inventariseren welke stappen provincies, gemeenten en diensten hebben ondernomen om externe veiligheidsprojecten te realiseren en hoeveel tijd en mankracht hiermee gemoeid was. Uit het verbeterprogramma BeteRZO zijn inmiddels kentallen bekend.

Vervolg

Naar verwachting zullen tussen medio en eind 2007 de eerste resultaten van de audits bekend zijn. Deze worden, tezamen met een aanbeveling voor volgende jaren, verwerkt in een rapportage. Op basis hiervan wordt een (meet)strategie voor de jaren 2007-2010 uitgewerkt. Ten minste jaarlijks vindt een evaluatie plaats. In 2010 moeten bruikbare, representatieve kentallen bekend zijn.

Project Scholing zorgt voor cursussen op maat

Grote animo voor scholing externe veiligheid

▶ Via het project Scholing externe veiligheid zijn in 2005 tien landelijke cursusmodules ontwikkeld: van een instapcursus externe veiligheid tot een module informatieregistratie en -beheer. Overheidsmedewerkers die te maken hebben met externe veiligheid kunnen kennis over externe veiligheid opdoen of hun kennis vergroten door een cursus te volgen. Voor managers en bestuurders zijn geen aparte cursusmodules ontwikkeld. Zij worden bijgepraat over het onderwerp tijdens de bestuurlijke bijeenkomsten die elke provincie organiseert.

Doel

Bijbrengen of vergroten van kennis over externe veiligheid met cursussen op maat.

Doelgroep

Nieuwe en zittende overheidsmedewerkers die zich bezighouden met externe veiligheid, milieu, ruimtelijke ordening, verkeer en vervoer, vergunningverlening, toezicht en handhaving of openbare veiligheid. Ook medewerkers van andere overheidsdiensten zoals waterschappen en arbeidsinspectie, kunnen de modules volgen.

Stand van zaken

Het belangrijkste meetbare resultaat is het grote aantal cursisten. Alle duizend cursusplaatsen zijn benut. Daarmee heeft het merendeel van de doelgroep een of meer modules gevolgd. Om het scholingsprogramma te promoten, hebben alle provincies begin 2006 een folder ontvangen en verspreid onder hun gemeenten. De folder is ook te downloaden via www.scholingexterneveiligheid.nl. Op deze site is informatie over alle scholingsmodules te vinden. Ook is aanmelding mogelijk via de site.

Vervolg

Het totale scholingsprogramma wordt in 2007 geëvalueerd. Naast de bestaande tien modules worden drie nieuwe ontwikkeld: Risicocommunicatie, een aanvulling op Procesveiligheid en een gecombineerde module van bestaande modules. Op termijn worden de bestaande modules gecombineerd om dubbele informatie te voorkomen. Twee tweedaagse modules worden bijvoorbeeld samengevoegd tot één driedaagse module. Voordeel hiervan is dat cursisten in kortere tijd meer kennis kunnen opdoen.

Kaderstellend document voor uniforme vergunningverlening

▶ **E**xterne veiligheid is een vast onderdeel in de vergunningen die provincies, gemeenten en milieudiensten verlenen in het kader van de Wet milieubeheer. In 2005 is voor alle vergunningverleners een Wegwijzer externe veiligheid in de Wm-vergunning ontwikkeld. Daarin is vastgelegd hoe het onderwerp externe veiligheid aan bod moet komen bij elke stap in het vergunningverleningproces. Het project Kaderstelling vergunningverlening veiligheid borduurt hierop voort. Het ontwikkelt een kaderstellend document met standaard teksten voor aanvraag, overweging en voorschriften externe veiligheid die in de vergunningen kunnen worden opgenomen. Daardoor vindt de vergunningverlening voortaan op een meer eenduidige manier plaats.

Doel

De provincies (en gemeenten) een uniforme bron van informatie geven waaruit ze kunnen putten. Hierdoor ontstaat uniformiteit en grotere efficiëntie bij de vergunningverlening. Zelf richtlijnen uitwerken is niet meer nodig, afgezien van specifieke beleidszaken.

Doelgroep

Vergunningverleners bij provincies, gemeenten en milieudiensten.

Stand van zaken

De teksten worden gepubliceerd op de website van Infomil, onder 'Overheden voor overheden, Project kaderstelling vergunningverlening IPO'. Op die manier zijn de teksten niet alleen toegankelijk voor provincies en gemeenten, maar kunnen ook bedrijven van tevoren zien wat er komt kijken bij het aanvragen en verlenen van een vergunning. Als de overheid nieuwe richtlijnen opstelt of er nieuwe regelgeving van kracht wordt, kunnen de teksten hier snel en gemakkelijk op aangepast worden. Eind 2006, begin 2007 wordt een nieuwe beheerstructuur opgezet. Deze zorgt ervoor dat de teksten actueel blijven.

Vervolg

Voor alle kaderstellende documenten wordt het beheer een continu proces.

Proces- en werkafspraken vastgelegd in handleiding

Uniforme adviesrol voor brandweer

▶ **E**ind 2004 is het Besluit externe veiligheid inrichtingen (Bevi) van kracht geworden. Het BEVI bepaalt dat bevoegde gezagen de regionale brandweer om advies moeten vragen, voordat zij een besluit nemen over ruimtelijke inrichting of vergunningen. Tot nu toe gebeurde dit pas laat in het proces. De brandweer werd dan voor een voldongen feit gesteld omdat een vergunning al was afgegeven en kon daardoor niet optimaal haar kennis inbrengen. Het project Adviesrol brandweer moet ervoor zorgen dat instanties als milieudiensten, gemeenten en brandweerkorpsen in een veel vroeger stadium met elkaar in overleg treden en beter samenwerken.

Doel

- Een landelijk gedragen handleiding voor de procesontwikkeling en praktische uitvoering van adviestaken van brandweerkorpsen. Als onderdeel van de handleiding wordt een werkinstructie opgesteld. Voorbeelden maken duidelijk welke gegevens de brandweer nodig heeft en op welk moment in de procedures die moeten worden verstrekt. Ook komt er een landelijke checklist voor het omgaan met kwantitatieve risicoanalyses door de brandweer.
- Het versterken van de samenwerking tussen brandweerkorpsen onderling en met beleidsmedewerkers van gemeenten, ruimtelijke ordening en milieu.

Doelgroep

Beleidsmedewerkers van lokale en regionale brandweerkorpsen, provincies, gemeenten, milieudiensten en ruimtelijke ordening.

Stand van zaken

Na het houden van scenario- en procesanalyses worden nu conceptdocumenten gemaakt voor de handleiding. De stand van zaken is gepresenteerd tijdens het landelijke congres 'Ruimte voor Veiligheid?' op 12 december 2006.

Vervolg

Naar verwachting zijn begin 2007 de eerste conceptdocumenten gereed. In elke brandweerregio vindt vervolgens een workshop plaats om de gemeentelijke beleidsmedewerkers te informeren over de inhoud van de conceptdocumenten. Doel hiervan is de concepten in de regio's te toetsen en zondig aan te passen. Het eindproduct, de handleiding, wordt ondergebracht bij Documentenbeheer van NIBRA, het Nederlands Instituut Fysieke Veiligheid.

Betere samenwerking verhoogt kwaliteit BRZO-uitvoering

▶ **O**m de uitvoering van het Besluit Risico's Zware Ongevallen 1999 (BRZO) te verbeteren is in 2004 de Maatlat kwaliteitsambitie uitvoering BRZO ontwikkeld. Met dit instrument kunnen overheidsorganisaties beoordelen of ze aan de minimumeisen voldoen om de BRZO-taken op een adequaat niveau uit te voeren. In 2005 is de maatlat in de praktijk getest. Hieruit bleek dat een groot deel van de gemeenten en nogal wat provincies en regionale brandwerven niet aan de kwaliteitseisen van de Maatlat kunnen voldoen. Voor de provincies lijkt de oplossing gelegen in bovenprovinciale samenwerking. In het Project Implementatie BeteRZO gaan de provincies Noord-Brabant, Zeeland en Limburg daarom samenwerken om de kwaliteit van de BRZO-uitvoering te verhogen. Hetzelfde doen Noord- en Zuid-Holland en Drenthe, Groningen en Friesland. Ook Utrecht, Overijssel, Gelderland en Flevoland zullen een overeenkomst sluiten om de adequate uitvoering van het BRZO en van de vereiste BRZO-inspecties te borgen.

Doel

Verhogen van de kwaliteit van de BRZO-uitvoering door betere en efficiëntere samenwerking van de uitvoeringsorganisaties. Vastleggen dat BRZO-inspecties ten minste vijf jaar worden uitgevoerd door gekwalificeerde inspecteurs.

Doelgroep

Alle centrale overheden met BRZO-bedrijven, en de provincies in het bijzonder.

Stand van zaken

Er is een begeleidingsgroep samengesteld die de samenwerkingsverbanden faciliteert en zorgt voor model samenwerkingsovereenkomsten. De provincies zullen ook gemeenten zoveel mogelijk betrekken bij de totstandkoming van deze overeenkomsten. Dit kan vanwege het korte tijdsbestek waarschijnlijk niet overal worden gerealiseerd. In opdracht van de IPO Adviescommissie Milieu vindt tevens een onderzoek plaats of er behoefte is aan een kenniscentrum op het gebied van BRZO. Eind maart 2007 moeten alle provincies in bestuurlijk vastgestelde inspectieprogramma's hebben vastgelegd hoe zij aan de Maatlat zullen voldoen.

Vervolg

Gemaakte afspraken worden geborgd. Iedere provincie bepaalt zelf op welke zaken ze de nadruk wil leggen. Na enige maanden wordt de interprovinciale samenwerking geëvalueerd.

Wegwijzer veiligheid in milieuvergunning krijgt vervolg

Stand der veiligheidstechniek in kaart gebracht

▶ **H**oe is het met de 'stand der techniek' en met de 'best practical means' op het gebied van technische veiligheidsvoorzieningen rond externe veiligheid? Daar bestaat bij vergunningverleners van provincies en gemeenten op een aantal punten onduidelijkheid over. Niet iedereen heeft dezelfde mening over wat bijvoorbeeld de beste en veiligste manier is om gevaarlijke stoffen te laden en te lossen. Er bestaat al veel informatie in de vorm van onder andere documenten, handboeken of richtlijnen. Er is echter niet één document met een overzicht van alle informatie. Om een overzicht te maken waarin alle kennis over de technische veiligheidsaspecten en de best mogelijke middelen is gebundeld, gaat in 2007 het project 'Stand der veiligheidstechniek' van start.

Doel

Een overzicht ontwikkelen waarin kennis en inzicht zijn gebundeld over 'stand der techniek' en 'best practical means'. Dit dient als aanvulling op de in 2005 ontwikkelde wegwijzer veiligheid in de milieuvergunning en het overzicht standaard vergunningsvoorschriften.

Doelgroep

Vergunningverleners en BRZO-inspecteurs.

Stand van zaken

Er is een projectgroep opgericht waarin de provincies Groningen en Noord-Brabant, DCMR en Brandweer Rotterdam zijn vertegenwoordigd. De projectgroep komt begin 2007 voor het eerst bij elkaar en zal ervoor zorgen dat in totaal van drie onderwerpen wordt geïnventariseerd welke informatie er al is en dat wordt gecheckt of deze broninformatie nog actueel is. Bovendien wordt verouderde informatie geactualiseerd en ontbrekende informatie aangevuld. Begin 2007 wordt vastgesteld welke onderwerpen worden opgepakt. Het zullen onderwerpen zijn waarvoor een groot draagvlak bestaat. Voor dit project is een doorlooptijd van 24 maanden vastgesteld.

Vervolg

Na afronding zal het overzicht worden opgenomen in de Kennisbank.

Colofon

Dit is een uitgave van het
Interprovinciaal Overleg (IPO)
Postbus 16107
2500 BC Den Haag
Telefoon 070 888 12 12
Fax 070 888 12 80
www.ipo.nl

Vormgeving: Haagsblauw
Druk: Drukkerij NKB, Bleiswijk
IPO-publicatienummer: 263
Den Haag, januari 2007